

Načrt

za dne 30. avgusta meseca 1891. o prihodu Nj. c. in kr. apost. veličanstva k vojaškim vajam pri Celji.

- a) Nj. veličanstvo se pripelje na kolodvor v Celji ob 7. uri zjutraj.
- b) Najpodaniše pozdravi Nj. veličanstvo ces. svetovalec gosp. župan dr. Jožef Necker-mann na čelu mestnega zastopa. — Zatem se pelje Nj. veličanstvo v svoje Najvišje stanovanje v poslopji c. kr. okr. glavarstva.
- c) V prvem vozu se peljata župan in c. kr. okr. glavar, v drugem pa c. kr. namestnik.
- d) Tiha sv. maša v podružni cerkvi Marije Device.
- e) Najpodaniše se pokloni Nj. veličanstvu: 1. Duhovščina mesta Celje; 2. C. in kr. dvorni dostojanstveniki, ki prebivajo v Celji; 3. Načelniki c. kr. krajin uradov in predsednik c. kr. notarske kamore; 4. Župan, njegov namestnik in zastop mestne občine; 5. Načelnik okr. zastopa v Celji, njegov namestnik ter okrajni odbor; 6. Zastop podružnice patrijotične deželne in gospejne pomožne družbe za Štajarsko v Celji (Rdeči križ).
- f) Nj. veličanstvo obiše novo deželno bolnišnico.
- g) Nj. veličanstvo se poda v opatijsko in župnijsko cerkev sv. Danijela.
- h) Nj. veličanstvo si ogleda krajni muzej v Celji.
- i) Nj. veličanstvo obiše ljudsko veselico v mestnem parku.
- k) Dvorni obed.
- l) Nj. veličanstvo si ogleda mestno razsvitljavo.
- m) Ko se Nj. veličanstvo vrne v svoje Najvišje stanovanje, bode bakljada in podoknica (2 do 3 pesmi.)

V ponedeljek in v torek si ogleda zatem Nj. veličanstvo vojaške vaje pri Celji in v torek večer se odpelje iz Celja.

Šulvereinska šola na Slatini.

Zakaj se brani te in vsake šulvereinske šole slov. ljudstvo?

II. Vsled odloka vis. c. kr. deželnega šolskega sveta od dne 4. septembra 1890 št. 5103. naj bi se poučevala slovenščina v tukajšnji nemški šoli samo v prvem in drugem šolskem letu, torej v času, ko se otroci čitati in i, u, a, čitati učijo; v tretjem letu pa se naj začne z nemščino. In take šole v čisto slovenskem kraju! Kaj bi rekli Nemci, ko bi mi na Nemškem kje postavili slovensko šolo? Mi pa se tukaj naj ne ganemo zoper tako krivično postopanje? Neusmiljeno in krivo je otroka poučevati v dru-

gem, kakor v materinem jeziku. Pri otroku je razum slabo razvit in še v domačem jeziku je tako težko zabiti mu kaj v glavo. Kaka muka za otroka in učitelja, če se pouk vrši v tujem jeziku! Dr. Toman pravi: „Mladina se mora v ljudski šoli poučevati v jeziku svojega naroda, svoje matere, zakaj sicer je pouk le muka in pedagoška sirovost“. Pri takem učenju tudi ni nikakega vspeha, nikake temeljitosti; otroci se ne nauče ničesar do čista, ostanejo v vseh šolskih predmetih površni; „takemu otroku je šola zgubljena in potračen otroških let zlati čas“, pišejo rajni Slomšek. Da so te besede resnične, naj ti dokažejo sledeče vrste, katere je pisal pred kratkim slovenski deček, ki je celih osem let obiskaval nemško šolo: „An Heern Pack Josefa Utschounig Valentin ich war nicht früh ein Prif geschriben der Feder Haben verloren der Tinte haben verloren der Müussen haaen der Finger begerresen O liebe Pack Josefa bei dir Haben nicht vergesen vorum den nicht ach ach ach“. Kaj, g. dr. Hoissel, se-li vam ne dopade taka nemščina? In s tako spakadrijo ste nameravali kužiti tudi našo slovensko mladino! Nemške šole na slovenskih tleh nikakega vspeha, tudi nemščine se otroci priučiti ne morejo, kakor kaže navedeni vzgled; one mučijo in trpinčijo ubogo deco in sejejo med njo le nevednost. Da take šole tudi za poznejše življenje nič kaj prida vzgojiti ne morejo, to je samo ob sebi umevno. Ako nimajo taki otroci od drugod kake boljše izreje, ostanejo v svojem življenju površni, plitvi, nekaki spački, ki nimajo na sebi kreposti in čednosti ne enega ne drugega naroda; slovenski trezni in krepostni značaj se nam gubi in kuži v takih šolah. Torej slovenski stariši, ki silite s svojimi otroci v nemške šole, pomislite vse to; vrh tega si še pa k sreči vzamite te-le svarilne Slomškove besede: „Gorjé vam, ako svoje otroke samo zato v šolo pošiljate, naj bi se nemščine učili! Nezarobljeni, napuhnjeni otroci vas bodo po nemško kleli, vi stariši pa bote po slovensko solze točili!“

Gospodarske stvari.

O gnjilobi krompirja.

Po dolgi in trdi zimi smo imeli še kolikor, toliko prijetno spomlad, poletja pa nismo pričakali. Ves ta čas je bilo deževno, ali vsaj hladno vreme in to nam je prizadajalo marsikatero zlo, v tem tudi gnjilobo pri krompirju. Rani krompir je zrastel sicer debel in na zunanjo podobo lep, toda imel je v sebi že kali gnjilobe. Kaj bode iz poznega krompirja, tega še sicer ne vemo, toda na največjih krajih ne bode nič prida iz njega, kajti lotila se ga je bolezen, slična peronospori na trsji in učenjaki